SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 16. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 25, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го СІЧНЯ 1992 Ч. 16. РІК XCIX.

УКРАЇНУ ВИЗНАЛИ БІЛЬШІСТЬ КРАЇН СВІТУ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 21-го січня, у пресовому центрі міністерства закордонних справ України відбулася коротка пресова конференція з поточних питань. Радник міністра закордонних справ Валерій Кирчинський розповів кореспондентам про наслідки зустрічі з делегацією із ЗСА, яку очолив заступник державного секретаря Реджинальд Бартолемю.

Під час зустрічі Україна підтвердила свій без'ядерний статус і намір приєднатися до всіх міжнародних договорів, які торкаються ядерних озброєнь. Американці підтримали ідею участи України у механізмі контролювання за ядерною зброєю на планеті.

На пресовій конференції журналістів повідомили, що за станом на 21-го січня незалежну Україну визнали понад 70 країн світу, з яких 19 країн уже оформили дипломатичні відносини з Україною. В Европі Україну визнали 22 держави, в Азії — 24, в Африці — 12, в Америці — 14. Отже більше половини країн світу визнали незалежну Україну і число їх щодня зростає.

В той самий день у пресовому центрі міністерства закордонних справ України відбулося підписання ще одного протоколу: про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Монгольською Народною Республікою. Вслід а гостями з Монголії до столиці України прибула делегація Ірану на чолі з міністром закордонних справ Алі Акбар Велаяті. На летовищі в Борисполі його зустрічали міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, амбасадор Ірану в Москві Іметала Ізаті та інші офіційні особи. Відбулася зустріч міністра закордонних справ Ірану та Президента України Леоніда Кравчука, під час якої обговорені питання про дипломатичні відносини між обома державами та підписання взаємовигідних угод. У процесі переговорів міністер А. Зленко порушив питання про допомогу з боку Ірану віднайти і визволити українців, які потрапили в полон або пропали безвісти в Афганістані. Велаяті вручили список з прізвищами 79 українських громадян, яких під час служби в совєтській армії направили служити і воювати в Афганістан. Список передала Спілка Ветеранів Афганської Війни.

Міністер закордонних справ Ірану пообіцяв сприяти у визволенні полонених українських громадян. Обговорили також питання про закупівлю Україною іранської нафти. Між Україною та Іраном підписано протокол про встановлення дипломатичних відносин. А. Велаяті також зустрівся з Митрополитом УПЦ Філаретом.

До Києва 22-го січня прибула урядова делегація соціалістичної республіки В'єтнам, яку прийняв міністер закордонних справ України А. Зленко. Обговорено перспективи поширення українсько - в'єтнамських контактів, встановлення дипломатичних відносин та обмін представництвами.

З одноденною візитою в столиці України побував 19-го січня міністер закордонних справ Великобританії Даглас Герд, який зустрівся з президентом України Л. Кравчуком, міністром закордонних справ А. Зленком і народними депутатами України. Обговорено перспективи розвитку співробітництва між обома країнами.

РОЗПОЧАВСЯ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 22-го січня розпочався конгрес українців, які проживають на території усіх держав колишнього СССР.

Делегатів конгресу привітав Президент України Леонід Кравчук. Він зазначив, що права українців, які живуть на терені колишнього СССР не завжди захищені. Як один із можливих шляхів допомоги землякам Президент назвав реальну державну програму дій, яка має виходити з наявних економічних можливостей. З доповіддю виступив заступник голови Уряду, голова організаційного комітету конгресу Комісаренко, який повідомив, що за межами України проживає понад 12 мільйонів українців, з них понад 7 мільйонів у державах Співдружності. Голов НРУ Іван Драч сказав, що кожен третій наш земляк проживає за межами України.

Президент Української Народньої Республіки в екзилі Микола Плавюк прибув на конгрес на запрошення його організаторів й також на запрошення Президента Л. Кравчука і прем'єр-міністра Вітольда Фокіна. Вийшовши з літака на летовищі в Борисполі, М. Плавюк сказав, що йому дужче пощастило, бо за 70 років перебування державного центру УНР за кордоном одному з президентів судилося повернутися на рідну землю у незалежну суверенну державу. З іншого боку — це радість для нього особисто, бо він з дружиною після 48 років також повернувся на батьківщину. Це те, про що мріяв кожен українець, живучи за кордоном. І ось тепер така змога настала. М. Плавюк приїхав офіційно для символічного передання мандату законно обраному Президентові України Л. Кравчукові. М. Плавюк заявив, що підтримує політику нинішніх властей України щодо відносин з іншими державами СНД, за яких права України не повинні обмежуватися як не повинен ущемлюватися її суверенітет. Президент УНР в екзилі висловив стурбованість економічною нестабільністю України. Він вважає, що окрім чіткої програми виходу України з економічної кризи, потрібна також армія, конституція і власна дипломатична служба і в цьому напрямку він особисто і земляки за кордоном готові допомогти Україні.

В годині 8-ій вечора учасники конгресу і мешканці Києва зібралися на майдані святої Софії, де виступили народні депутати Дмитро Павличко, Володимир Яворівський, Микола Поровський, міністер оборони Костянтин Морозов, голова Верховної Ради України Іван Плющ та М. Плавюк. Промовці зазначили, що розбудова незалежної України лише починається, тому знадобляться великі зусилля всього народу для дійсного утвердження державности України.

На закінчення виступив Президент Л. Кравчук, який закликав до єдности і праці в ім'я незалежної і соборної України.

Архіви КПСС будуть оприлюднені на Заході

Лондон. — Англійська наукова фірма Чедвік-Гілі підписала з урядом Росії контракт на мікрофільмування всіх документів з архіву КПСС, який тепер відкрили для вчених. За попередніми даними, кількість цих документів може перевищувати 70 міл. Росія дістане процентові відрахування від продажу мікрофільмів.

Засновник фірми сер Чарлз Чедвік-Гілі заявив, що перша порція мікрофільмованих документів піде в продаж весени цього року і буде коштувати 8-10.000 дол. Представники фірми покищо не можуть оголосити графік майбутніх видань, оскільки вчені спершу повинні скласти каталог документів, що їх директор Конгресової бібліотеки ЗСА Джеймс Біллінгтон назвав „золотою жилою для істориків".

Англійська фірма починає мікрофільмування з папок, впорядкованих партійними архівами на таких большевицьких діячів, як Троцький, Молотов, Жданов та інші. Як повідомила професор історії Кембриджського університету Джана Голет, яка є консультантом фірми Чедвік-Гілі, російські власті не відкрили архівні документи, що стосуються Леніна. Вона також сказала, що невелику частку документів було знищено після того, як Борис Єльцин захопив контролю над архівом, однак збереглося надзвичайно багато. „Очевидно, партія й полумати не могла, що хтось колись зможе зазирнути в ці папки", сказала д-р Голет.

Вандали знищили пам'ятник 1000-ліття

Гемілтон, Н.Дж. — Американський щоденник „Таймс", що виходить в Трентоні, Н. Дж., повідомив обширно у числі з 4-го січня, що вандали знищили пам'ятник поставлений українцями з нагоди 1000-ліття Хрищення України, що стояв тут у Ветеранському парку.

Пам'ятник, як пише американський щоденник, зроблений з граніту у формі тризуба був високий на чотири фути та важив 450 фунтів. Невідомі вандали знищили його майже в цілості в ніч з 3-го на 4-го січня, зриваючи шруби, що тримали тризуб на підставі і тим усі три частини впали, з яких одна зламалася на половину, друга також, а третя надщербилася.

Завідуючий парком поінформував, що ці самі злочинці знищили також інші частини парку і що цей пам'ятник не був єдиною жертвою того вандалізму.

Все ж ця нечувана подія викликала загальне обурення і жаль серед українського населення Трентону та околиці незалежно від віровизнання, які спільно зібрали фонди та постарались про виставлення пам'ятника у 1988 році. Тим Гемілтон став єдиним місцем в ЗСА, де такий пам'ятник за згодою американських властей пригадував усім про цю знамену дату в історії України. Знищення глибоко потрясло організаторами цієї акції в 1988 році, а посадник міста Джек Рафферті заявив американському кореспондентові з обуренням, що не розуміє безглуздого збурення пам'ятника з такою силою і злістю.

Робітники усунули розбитий пам'ятник, але провідники української акції всстановлення пам'ятника запевнили американського журналіста, що пам'ятник буде відбудований.

ЗСА ЗМЕНШАТЬ КІЛЬКІСТЬ СТРАТЕГІЧНИХ РАКЕТ

Вашінгтон. — Як повідомляє кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Ерік Шмідт, президент Джордж Буш має намір оголосити в посланні про Стан Унії про свої пляни зменшення кількости міжконтинентальних ракет з головними частинами, що розділяються (МБР з РГЧ). Це найбільші ракети в арсеналах великих держав, які мають до десяти боєголовок.

Ракети, що підлягають редукції, будуть або зняті з озброєння без заміни, або замінені ракетними системами з однією боєголовкою. В одних випадках скорочення буде відбуватися в одностороньому порядку, а в інших — в обмін на якісь аналогічні кроки чотирьох республік колишнього Совєтського Союзу, які мають стратегічне нуклеарне озброєння, — Росії, України, Білорусі і Казахстану.

Ракети з головними частинами, що розділяються, були прийняті на озброєння на початку 1970-их років і їх тяжко було контролювати у зв'язку з тим, що здалека неможливо сказати, скільки таких частин в одній боєголовці.

Як пише Е. Шмідт, Дж. Буш, можливо, вирішить приспішити ліквідацію застарілих стратегічних систем, таких як підводні човни з ракетами „Посейдон" і ракети „Мінітмен-2" наземного базування. Зменшення охопить і більш сучасну зброю — ракетні системи „Мінітмен-3" і МХ. З'єднані Стейти мають на озброєнні 500 ракетних систем „Мінітмен-3" і 50 МХ.

Український прапор піднято у Відні

Відень, Австрія. — Тут у понеділок, 20-го січня, у постійному представництві України при міжнародних організаціях у Відні відбулася урочиста церемонія підняття українського національного синьо-жовтого прапора. Посвячення прапора здійснив парох церкви св. Варвари у Відні о. д-р Олександер Дзерович.

До присутніх зі словом привітання звернулася міністер культури України Лариса Хоролець. На урочистій церемонії були присутні представники при міжнародних організаціях у Відні, посли сусідніх з Україною держав: Болгарії, Румунії, Угорщини, Чехо-Словаччини, а також співробітники віденських міжнародних організацій. Широко була представлена українська громада у Відні. Спеціяльно для участи у церемонії підняття прапора прибули представники українських організацій. Церковний хор під керівництвом проф. Андрія Гнатишина виконав гимн „Ще не вмерла Україна".

„Яку Україну молодь створить, такою вона буде", — Ю. Шухевич

Джерзі Сиrі, Н.Дж. — У львівському щоденнику „За Вільну Україну", появилося 7-го грудня 1991 року інтерв'ю із Юрієм Шухевичем, головою Української Національної Асамблеї, колишнім довголітнім в'язнем.

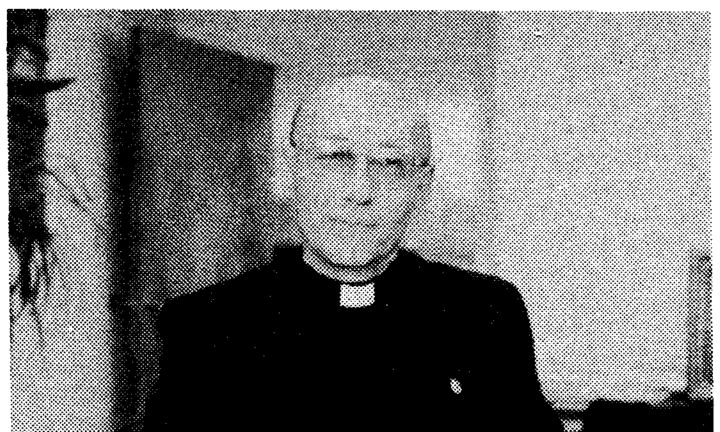
На запитання журналіста Івана Бесіди у справі самого референдуму і його вислідy, Ю. Шухевич заявив, що він в засаді був проти референдуму, уважаючи, що в Україні повинно було бути, як в інших республіках давньої СССР — лише відновлення незалежности. Але наскільки референдум було вже накинене, треба було голосувати і Ю. Шухевич був радісно заскочений вислідом голосування, бо сам не сподівався такого високого відсотку прихильних голосів. Він боїться ставити прогнози на майбутнє, але коли йдеться про оцінку вибору Леоніда Кравчука на президента, то хоча можна мати певне застереження до його особи, тепер, коли він обраний, треба його підтримувати у всьому, що буде в його діях спрямоване на побудову справді самостійної, соборної української держави.

Візниці на питання що найбільше тепер хвилює Ю. Шухевича, він відповів, що проблема українських збройних сил. Він уважає, що їх треба створювати негайно і що ці українські війська повинні мати також ядерну зброю, бо тільки в цей спосіб світ буде рахуватися з Україною.

На останнє запитання кореспондента, що Ю. Шухевич хотів би сказати українській молоді, він відповів, що українська молодь повинна активно включитися в побудову української держави, щоб вона була міцною і квітучою. Бо саме на плечі молоді ляже найбільший тягар і вона буде жити в цій майбутній Україні, а якою вона її створить, такою Україна і буде!

Місіонар з Бразилії ширить Боже Слово в Україні

Джерзі Сиrі, Н.Дж. (Х.В-Ф). — Серед багатьох відвідувачів редакції нашого щоденника буває велика кількість цікавих особистостей, яких в'яже спільний знаменник — мрія кількох десятох поколінь, а тепер вже існуюча дійсність — самостійна Україна. Всі вони стараються в той чи інший спосіб допомогти молодій державі ставити мцно свої перші кроки. Якщо наші гості з України, то вони стараються розповісти нашим читачам про ті труднощі, котрі їм приходиться поборювати на кожному кроці при розбудові державної незалежности та звертаються за допомогою, найчастіше у виді професійних інструкцій та технології. Коли ж гості з діяспори, то вони хочуть поділитися своїми переживаннями під час перебування в Україні, які хоча й особисті, та все ж таки дають загальний образ потреб і конечностей сьогодення народу і країни.

Отець А. Діткун розповідає в редакції „Свободи" про свою місійну працю в Україні.

Одначе відвідини о. Августина Діткуна, ЧСВВ, священика-місіонера з Бразилії є унікальним в тому, що це вперше після 45 років по селах і містах України голосно звучали місійні науки. Перед своєю поїздкою в Україну, о. Августин Діткун переводив цілий ряд місійних наук в Австралії, Новій Зеляндії, а повертаючись з України, продовжував свою місію у Польщі, Англії та інших країнах Европи.

Запрошення приїхати в Україну з місійними проповідями було результатом його проповідування в Австралії, де їх почули народні депутати України І. Деркач Л. Лук'яненко, М. Горинь і письменник Ф. Зубанич. Офіційне запрошення прийшло від Руху, члени якого також зайнялися іншими аспектами місійної подорожі о. А. Діткуна в Україну, про що він висловлювався з великим признанням.

Свою місійну мандрівку в Україну розпочав о. А. Діткун через Румунію, до Черновець на Буковині. Там, в Чернівцях, мав свою першу зустріч з українською молоддю, спільно православною і греко-католицькою. Він підкреслює, що серед зібраних молодих людей була велика кількість молоді з інших етнічних громад Чернівців і околиці.

На запрошення владики Іринея Білика гостював у Івано-Франківському три тижні, які використовував, щоби донести Слово Боже до якнайбільшої кількости осіб — дітей та дорослих. З ранку місійні науки давав студентам-семінаристам у Івано-Франківському, а дальшу частину дня присвячував для поїздок у довколишні села, де мав змогу зустрічатися, говорити і проповідувати до людей різного віку та різного віровизнання. Підготовив дітвору та в багатьох випадках і дорослих до першого Св. Причастя, а в таких місцевостях як Рогатин, Черче та Залужжя, посвятив могили-пам'ятники борцям за волю України. Його дальша місія на мандрівка завела до таких місцевостей як Бережани, Тернопіль, Ужгород і Мукачів, де завжди мав публіку, яка з цікавістю та пієтизмом вислухала його місійних наук. На місії приходили різні люди, з ними він вів розмови, відповідав на питання та завжди підкрес-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

РОСІЯ ЗДІЙСНИЛА випуск міжконтинентальної балістичної ракети СС-19, попередньо давши знати Пентагонові, однак не повідомивши про цю подію керівництво незалежного Казахстану, з території якого було якраз пущено ракету. Казахстанські власті заявили, що не мають можливости контролювати подібні дії, бо для цього потрібне відповідне електронне устаткування. СС-19 може нести шість ядерних боєголовок на віддаль до 6,200 миль.

ПОНАД 70,000 ІМІГРАНТІВ, що прибули до Ізраїля в останні два роки, ледве вистачає грошей на хліб і маргарину, тим часом ситуація продовжує погіршуватися. Коментуючи той факт, що рівень життя 538,000 ізраїльтян перебуває нижче від межі бідности, міністер праці і соціяльних справ Менахем Поруш визнав, що нові імігранти є найменш захищеною групою суспільства.

АРГЕНТИНСЬКИЙ УРЯД висловив готовість прийняти 100,000 російських еміґрантів, передусім представників російськомовної меншини, що мешкає в прибалтійських республіках.

В НЕДІЛЮ, 19-ГО СІЧНЯ, поблизу Єрусалиму було вбито американського археолога професора Алберта Ернста Глока. Палестинська Визвольна Організація оприлюднила заяву, в якій вину за цей злочин поклала на Ізраїль. „Мета вбивства — створити спотворене уявлення про палестинський народ, і ми стверджуємо, що сіонізм є здатний на подібні злочини", — говориться в заяві.

ІДЕЮ ВІДОКРЕМЛЕННЯ УРАЛУ, Сибіру і Далекого Сходу від Росії підтримала сибірська газета „Економіка і ресурси". В опублікованій у середу, 22-го січня, статті „Сибір проти Москви" її автор пише, що „сьогоднішній уряд жертвує заради своєї політики рописю, вугіллям, деревом" і тому доцільно створити в цьому регіоні Північноазійські З'єднані Стейти. Природним кордоном між ними і Росією можуть слугувати Татарстан і Башкирія.

ОДЕСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ Демократичної Партії України виступила із заявою, в якій підкреслюється, що вищі структури влади в республіці виявили абсолютну безпорадність в захисті інтересів української держави в умовах тиску з боку Росії. Автори заяви вважають, що поліпшити ситуацію можуть три заходи: негайна резиґнація прем'єр-міністра В. Фокіна, передача землі селянам, цілковита відмова від орієнтації на Росію і проведення в Україні справді незалежної внутрішньої і зовнішньої політики.

В АМЕРИЦІ

ЯК ТВЕРДЯТЬ АНАЛІТИКИ, з наближенням президентських виборів окремі конгресові комісії стараються пропхати для вирішення Конгресові свої пропозиції, що відносяться до того чи іншого важливого питання. Одним з таких, може й найважливішим, є справа медичного забезпечення для всіх громадян ЗСА, яку розглядали на сенатській Комісії праці та людських спілкувань, що її очолює демократичний сенатор з Массачусетс Едвард Кеннеді. Запропонований комісією варіянт медичного забезпечення має малі можливости бути схваленим навіть в Сенаті, бо в ньому пропонується, щоби працедавці оплачували медичне забезпечення своїх працівників, одначе республіканці та консервативні демократи виступають проти цієї пропозиції, аргументуючи, що це буде надто непосильне для малих фірм.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Уряду президента Джорджа Буша заявили, що Білий Дім і Пентагон працюють над плянами гострого зменшення або в деяких випадках цілковитого знищення далекосяжних ядерних ракет, а все це для того, щоби Президент мав з чим виступити у своїй промові перед народом наступного тижня, до якої заподадливо підготовляється. Ліквідація декотрих американських ракет буде без жодних передумов, одначе деякі будуть узалежнені від реакції чотирьох колишніх совєтських республік, на території яких знаходяться ядерні ракети далекого засягу. Це чотири республіки, які погодились на спільне командування ядерної зброї — Білорусь, Казахстан, Україна і Росія. Хоча плян ще не зовсім опрацьований, то високопоставлені урядові чинники переконані в тому, що буде готовий до виступу Президента запляновано на вівторок, 28-го січня.

У СЕРЕДУ, 22-ГО СІЧНЯ, Верховний Суд ЗСА значно зменшив можливості надання політичного азилю особам, які втікають зі своїх країн, щоби не служити у військових з'єднаннях. Своїм рішенням голосами 6 до 3 Верховний Суд майже цілком замкнув спроможності шукати політичного азилю в ЗСА, зокрема молодими мужчинам з Південної Америки та Азії, що втікають від примусової військової служби в повстанських загонах чи інших військових частинах їхніх країн. Це рішення Верховного Суду було зумовлене справою молодого ґватемальця, якого повстанці, як підлітка, насильно хотіли взяти до своїх загонів. Його зловили американські пограничники, коли він переходив границю між ЗСА і Мехіко.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до середи, 22-го січня, 10,737 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

282,167.74

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N J

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема війська на Сході Европи

Совєтський Союз за весь час свого існування від 1917 до 1991 року був військово-поліційною державою. Однаково за монопольної влади Комуністичної партії як і після офіційного скреслення з конституції сакраментальної 6-ої точки про монопольну владу партії, армія була стрижнем державного устрою і стрижнем державного апарату. Всі кремлівські володарі від Леніна почавши й на Ґорбачову скінчивши розбудовували збройні сили і фаворизували їх. Ґорбачов підписував з президентом Бушем договори про редукцію ракет на далеку й середню віддаль, як і про редукцію совєтських сухопутних військ у Центральній Европі, але водночас він ні трішки не поменшив збройної сили СССР на суші, морі й у повітрі. Це було нерозумно, бо практично вона була непридатна. Розвал військово-політичного Варшавського пакту з усамостійненням шести сателітських країн і гостра економічна криза в СССР перекреслили мілітарну загрозу для Заходу від СССР. Залишилися ще сотні тисяч совєтського війська в колишній Східній Німеччині, у Чехо-Словаччині, Польщі, Мадярщині, у балтійських країнах і в Україні. „Ню Йорк Таймс" наводить цифру — 3,200 вояків сухопутної армії СССР. В Україні було їх 1,300,000. Вишкіл і мова команди — російська.

Розвал Совєтського Союзу заскочив цю масу людей у військових уніформах. Через ніч вони перестали бути упривілейованим елементом, державою у державі, а стали зайвим важким тягарем для влади. Ці мільйони військовиків від маршалів і генералів вгорі аж до простих вояків внизу — це політичні анальфабети, які не орієнтуються у лябіринті політичних етносоціяльних проблем, які причинилися до упадку імперії та існують тепер. Нема чого дивуватися, що вони розпачають — вони ж втрачають свою матеріяльну екзистенцію, не мають ніякої підготови для будь-якої іншої праці й заробітку, як тільки військова служба, — і вони не розуміють, чому власне прийшла на них та несподівана катастрофа.

З ініціятиви старшин військової Московської округи зібралось у Москві в минулу п'ятницю 5,000 старшин всіх родів війська і всіх ступенів, які помаршували до Кремля і там, у найбільшій залі, представляли маршалові Євґенієву Шапошнікову й президентові Борісові Єльцинові свої претенсії. З опису цього зібрання в „Ню Йорк Таймсі" виходить ясно, що старшинський корпус колишніх совєтських збройних сил не є одностайним чинником. Поруч із окликом „До димісії" на адресу Шапошнікова — влаштовувано йому овації. Поруч із бідканням, що розвал імперії і байдужість до долі армії грозить громадянською війною — були заяви, що військо ніколи не піде „проти народу". У прийнятих резолюціях вимагається збереження „єдности і неподільности армії" та її одного командування. Ці резолюції не повинні нікого лякати: вони нереальні. Навіть „Ізвєстія" їх висміяли. Маршал Шапошніков пояснив, що Україна, Азербайджан і Молдова рішили формувати своє військо, але ці уніформовані манекени цього не зрозуміли. Практично, у підписаних в Алма-Аті принципах Співдружности Незалежних Держав сказано, що ні одна з членських держав Співдружности не має права втручатися до внутрішніх справ будь-якої іншої держави. Хто вів би в обороні принципу „єдности і неподільности" армії і її командування — громадянську війну?! Але проблема існує й існують вояки, які вимагають вирішення їхньої долі. На 14-го лютого призначено нараду голів членських республік Співдружности з військовиками, — не сказано в якому місті.

Розвал імперії, яка тягнулась від Балтики по Тихий океан і від Білого по Чорне море — мусів породити масу важких проблем. Проблема війська є однією з них — з нею пов'язана економічна скрута, брак домів і помешкань, питання відповідальности за мільйони військовиків. Вони самі не знають, кому тепер підлягають, кому мають служити і хто їх потребує. Цей рік — це перехідна стадія із спробами розв'язувати кожну з існуючих проблем. Немає потреби журитися: проблеми є на те, щоб їх ладнати і відповідальні керівники цих 11-ох держав знайдуть розв'язку.

Микола Бараболяк

АЛЬЖИРСЬКЕ МЕМЕНТО

Це, що скоїлось на початку цього року в Альжирі, для мене прямо неймовірне. Коли б релігійні фундаменталісти добули у вільних демократичних виборах таку приголомшуючу більшість у Лібії (не згадую про Іран), чи в Єгипті, де релігійний фундаменталізм глибоко вкорінений під еґідою Мусулманського братства, в Савдійській Арабії. Коли б цей рух виявив себе таким жвавим в Іраку, чи Сирії, де народ мусить мати досить авторитарного секуляризму — не дивувавсь би. Але в Альжирі? В цій найбільш узахідненій арабській країні? Нині, коли це пишу — 16-го листопада мали б там були відбутись доповнюючі вибори до парляменту. В першій рунді виборів, які перейшли 26-го грудня м. р., „Мусулманський фронт порятунку", організація мусулманських фундаменталістів, здобула 188 на 231 мандатів до парляменту, коли урядова, при владі партія Національний визвольний фронт здобулась на всього 15 мандатів. Це ошоломлююча перемога фундаменталістів. Такий вислід виборів давав запоруку, що мусулманські фундаменталісти дістануть у доповнюючих виборах 2/3 мандатів, що дало б їм змогу, змінивши конституцію, перетворити Альжир у мусулманську теократичну державу. Не всі були б щасливі, коли б до того дійшло, жіноцтво особливо, але в демократії треба з тим годитись.

Цей неочікуваний вислід виборів ошелешив Захід. Щоб не допустити до такого драстичного перелицювання державної системи, Національний визвольний фронт, партія дотепер при владі, певно не без деякої заохоти від Заходу, зорганізувала державний путч. Президент держави, Бендєдід, зрезиґнував із посту і цим викликав кризу. Владу перебрала Конституційна рада, а ця відкликала доповнюючі вибори. У міжнародних колах пролунали тільки анемічні голоси про знехтування підставових принципів демократії, саме цим національним визвольним фронтом, який колись так боровся з Францією, щоб їх здійснити. Тут годиться дещо сказати про цю визвольну боротьбу арабів Альжиру. Це країна, де колись панували фенікійці, римляни, відтак поселились там араби. А що Франції — до Альжиру тільки пересочити через Середземне море, то в 1830 році встановили вони там свою колонію. Мало того. Зчасом поширили на цей терен кордони Франції, інкорпоруючи Альжир до Франції. Створили там „заморські департаменти", (Франція поділена адміністраційно на „департаменти"). Французи стали там поселюватись, альжирські араби, маючи французьке громадянство, студіювали і поселювались у Франції (у Франції нині їх 3 мільйони). Таким чином Альжирія стала чи не найбільш „узахідненою" землею арабів. Та арабські націоналісти не вдоволялись честю будувати Велику Францію, хоч їхні громадянські права поширювано. 1954 року зачали під проводом того національного визвольного фронту, який так ганебно програв в останніх виборах, партизанську боротьбу, що їх французький уряд не зумів здавити, і ніхто інший як той жрець могутньости і чести Франції — де Ґолль-договором в Евіяні у 1962 році визнав Альжирію незалежною державою (після референдуму). Навчившись від французів демократії, альжирські араби втішались незалежністю. То де джерело нинішнього невдоволення і такий крутий відворот від вартостей Заходу?

Альжирці — арабські націоналісти. Колоніяльні потуги поділили арабів на держави, але не вбили зовсім арабський націоналізм-патріотизм. Араби горді за свою старовинну культуру, на часи, коли їх предки з теренів нинішньої Альжирії і Тунісу мали контроль над Еспанією; вони не забувають на те, що їх купці вчили автохтонів рахувати вживаючи „арабські" цифри там, де ще лічили, карбуючи ножиками. Арабські вчені і філософи намагаються останніми часами своїми творами розбуджувати панарабський націоналізм. Після Другої світової війни були поважні заходи дати початок Панарабській державі. Після повалення влади наставлених альянтами лялькових королів в Іраку і Сирії, арабські революціонери дали початок націоналістичній партії Баат, яка офіційно діє донині в Іраку і Сирії. Коли таке можна порівнювати і натякнути на наші націоналістичні організації, то донині діє в Іраку Баат (б), у Сирії Баат (м). На жаль, амбіціонерства „фюрерів" розколеної націоналістичної партії довели до того, що в останній Кувайтсь-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

СІНҐАПУР — УНІКАЛЬНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЧУДО

Президент Джордж Буш у своїй недавній поїздці до прибережних держав Азії відвідав теж Сінґапур, місто та країну однієї назви, що є на острові величини 239 кв. миль і де живе два і півмільйона етнічного населення з перевагою китайців. І ось розвивається історична картина... Сінґапур дозволяє примістити у себе частинку американської морської бази без ніякої винагороди та зобов'язується власним коштом приготовити житлові та бюров приміщення. А сталось це тому, що філіппінці змусили американців залишити базу, мовляв, їм замало плачено. І чи не можна тут відчути деяку суперечність у поступуванні двох народів? І якраз ця зовнішня суперечність у рішеннях теж характеризує успішні сінґапурські економічні потягнення. Не забуваймо одне, що тут маємо до діла з авторитарним урядом, який переводить капіталізм у життя, а завдяки доброму економічному проводові перетворив убогість країни у багатство. А щоб осягнути свою ціль прийшлось перевиховувати теж ментальність і звички населення. Але й на цьому потерпіла свобода людини. Уряд, бо, каже які книжки і журнали можна читати, які фільми оглядати, яку телевізійну програму бачити... Очевидно, що це створює культурну пустелю, на якій годі свобідно розвиватись мистецтву та літературі. Та виглядає, що люди глядять у інший бік, бо охопила їх пристрасть, яка затирає різницю між розвагою, а професією і переконливо закликає „Роби гроші".

Творцем економічного чуда після колоніяльного періоду та вже у власній державі можна вважати Лі Курн Ю. Він — випускник англійської школи, правник, здібний та зручний політик, гострий і прагматичний стиль урядування якого не залишає місця на ностальгічний романтизм минулого, коли населенню бракували основні елементи у примітивній стадії власної економіки без ніяких природних і фінансових ресурсів. А нині?... Нині Сінґапур практично не має убогих, бездомних, жебраків, безробіття майже не існує, а злочинности дуже мало. Серед азійських міст Сінґапур — це оаза. Тут, бо, повітря чисте, незамітна затримка вуличного руху, а засмічування вулиці, включно з недокурками чи їда та пиття у підземках, потягає за собою велику грошову кару. У Сінґапурі не так, як у Гонґ Конґу. Тут незамітна велика різниця між багатими, а вбогими, бо всі пристойно вдягнені, харч дешевий і його доволі.

Виглядає, що сінґапурське економічне чудо — це висліди капіталізму вільного ринку, у дійсності це капіталізм уважної оркестрації урядом. І коли, скажімо, вирине конечність економічних поправок тоді уряд, щоб розв'язати проблему апробує відповідні зарядження. І у висліді нагляд на співпраця, бо профспілка, уряд та працедавці свідомі цього, що їм усім судилось бути у тому самому човні і що воно лише тоді попливе в означеному напрямі, коли всі весла однозгідно вдарять.

Ось маленька заввага. Уряд Сінґапуру відрізняється від інших авторитарних урядів тим, що його провідники не піддаються корупції, бо свої рішення радше призначують для добра країни, ніж творенню особистих конт у закордонних банках. Однією з причин такої настанови те, що здібні молоді люди дістають високі стипендії на студії, коли зобов'яжуться на державну працю, де винагорода рівна приватній індустрії. Є змога теж скорого авансу, бо принято, що кожний „бос" має мати готового свого наслідника. А тому, що держава є власником або аукціонером підприємств, працівник на державній службі має шансу перейти на краще навіть місце у корпорації.

А ось інтересна прикмета правління, де пляновики економії роблять власні прагматичні рішення замість наспіпо примінювати невгнуті приписи підручника для менеджменту економіки. І коли, скажімо, все гаразд, тоді пляновики продовжують намічене, однак коли воно не виходить, залишають почате і пробують щось інше, не зважаючи зовсім на подражнення бюрократичної амбіції. У своєму роздумуванні економічні пляновики прийшли до переконання, що щоб віджививити і виховати у здоров'ї голодну дитину потрібно знайти когось, хто заплатив би за харч. Цю ідею вдалось їм примінити до „віджививлення" власної, анемічної економіки. Як же це сталось?... Зовсім просто. Міжнародні корпорації вжили власний капітал для будови фабрик, дали зайняття сотням тисяч місцевих мешканців. Чужинці теж принесли сюди нову технологію і знання, що скоро сприйняли місцеві працівники, а через зв'язки чужинців місцеві вироби автоматично з'явились на світовому ринку. І це все осягнено, бо заздалегідь приготовано сприятливе довкілля. Впроваджено податкові полекші, побудовано приміщення, зорганізовано тран-

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

ПРОБЛЕМИ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

IV.

Ми розглядали цю проблематику тільки, сказати б, в академічному аспекті. Усі названі дослідники цього питання — люди високої інтелектуальної кляси. Вони мають свій стаж, і належну пошану в громадськості. З їхніми поглядами на суть української культури, її стан, потреби вповні виправдані. Започаткована на різних конференціях чи в органах преси, дискусія під кінець 1980 років і на початку 1990, ні в чому не тратить на своїй основній вартості та актуальності. А проте в конфронтації з розвитком, і то інколи динамічних основних змін, до яких прийшло в суспільно-політичному житті ці культурні вимоги виглядають дещо інакше. Все те, що здавалось нам дуже важним у ділянці культурного відродження чи переродження у 89-му році чи в 90-му зовсім іншого вигляду набрало у 1991 році. Над усіми стремліннями і почанами, що характеризували збірну духовість народу і його провідних діячів, домінувала основна ідея — виборення і встановлення української незалежної держави. Так народні маси, як і їхні провідники були всеціло сполітизовані і як дещо саркастично висловилась на цю тему Ліна Костенко стверджуючи: „Сьогодні письменникові не треба добре писати, його успіх залежить від того як він виступає на прилюдних зборах..."

У перших днях грудня 1991 року Україна започаткувала своє справжнє вільне і демократичне життя. У всіх сферах цього життя прийшло до великих змін, хоч пережитки минулого все ще чорною тінню падають на все, що вже частково обновлене або мусить в перспективі часу зовсім обновитися, стати іншим. Все це очевидно має і матиме великий вплив на напрям і дальший розвиток та перспективи майбутнього культурного процесу. І без перебільшень, а зовсім реально можна сказати, що як деякі основні форми культурної дії опинились у переходовій кризовій ситуації, (що є знаменне для всіх радикальних змін у житті), політичні, загальносуспільні, а передусім економічні, відчувається ще пливкість, нестабільність, якась тимчасовість. А що вже й говорити про культурний аспект. Це питання дуже складне і вимагає окремого обговорення.

На цьому місці можна лише для прикладу зупинитись на одній ділянці культурного життя України під сучасну пору, а з нею є видавнича справа і справді критичне становище, у якому опинились письменники, автори, редактори, що справді можуть стати жертвами нової економічної ситуації і нових порядків, прикметних для політики т. зв. вільного ринку. Накращим прикладом може стати дискусія на пленумі Ради Спілки Письменників України (СПУ), що відбулась у першій декаді грудня 1991 року. У сучасному статуті СПУ сказано, що вона добровільна, незалежна, самоуправлінська, професійна, громадська організація. За старого режиму СПУ була ведена і контрольована та матеріяльно забезпечена урядом чи Компартією України. СПУ має добре зорганізовану видавничу базу і такий же ринок на виборців, на її продукти — книжки і журнали. В нових умовинах, зокрема за останні два роки СПУ поступово переходила своєрідну революцію, тобто демократизацію, в результаті чого вона насьогодні користується загальногромадським авторитетом, має сотні членів-письменників (а втім і неукраїнців), має наладнаний технічно-адміністраційний апарат, має свої філіяли в більших містах України і декілька своїх книжкових і журнальних видавництв („Дніпро", „Веселка", „Молодь", „Український письменник", „Освіта", а найбільш престижевим органом Спілки є дуже добре редагований тижневик „Літературна Україна".

Основну доповідь на сесії Ради СПУ виголосив секретар В. Дрозд і вказав на цілий ряд труднощів, перед якими опинилась Спілка. „Попри всі інші політичні перемоги, — говорив він, — художнє слово гине, література нікому не потрібна; ринок, комерціялізація життя, всіх нас пускає з торбами... Катастрофічне подорожчання паперу, поліграфічних (друкарських) і поштових послуг, відсутність допомоги з боку держави, все це в результаті довело до того, що наші видання є збитковими (— неприбутковими), і в умовинах ринку приреченими на небуття. Професія письменника, яка за старих умовин давала можливість прожитку, стає анахронічною. Професійний письменник сьогодні — вимираючий вид... Ми опинились сьогодні на зламі двох епох. Українські письменники дуже совісно сприяли руйнації фортеці тоталітаризму і першими опинились під її руїнами і то в час, коли передовсім українське письменство має завдання духово відродити наш народ".

І справді про долю української книжки і недолю українського письменника найбільш маркантно може свідчити хоч би такий факт: у видавництві „Український письменник" (колишній Радянський письменник), лежить готовий до друку 237 книжок!... Багато таких і інших складних і трудних до розв'язки проблем заторкнено у згаданій дискусії, а втім і намічено деякі заходи, щоб видавнича справа, зокрема, в ділянці літератури, могла знайти вихід із того, сьогодні такого тяжкого положення.

Ці труднощі передовсім економічні, а поряд з ними і принципові. Найкраще це видно із спеціяльного звернення Ради СПУ до президента України Л. Кравчука, яке понад усякий сумнів стверджує, що видавничий сектор в Україні справді загрожений, бо читаємо у ньому між іншим ось що:

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про відгук України на нашу статтю

Часом нам здається, що наше писання не знаходить найменшого відгуку і зацікавлення тут і в Україні. Лише дуже рідко хтось із читачів тут і там зареаґує на статтю, фейлетон чи на якусь подію нашого діяспорного життя і звичайно ця реакція критична.

Тому лист зі Львова, автор якого, мабуть, дійсно читає „Свободу", звернув увагу на репортаж про 15-ліття Українського Музею у Ню Йорку відгуком на нього, насвітлив як наші земляки відчувають події культурного життя на поселеннях та як їм на цьому залежить, щоб воно ішло правильним і тепер вже спільним шляхом.

Тож хочу його майже в цілості зацитувати на цьому місці, бож спрямований він до авторки репортажу про музей.

Лист до О-КИ з нагоди погашення ювілейних свічок

„В час, коли Україна осягнула найвищий ступінь своїх вікових прагнень і нарешті стала вільною і незалежною, то найпершою і найважливішою її турботою стала справа відродження культури і порятунку духовості народу. Для реалізації цієї ідеї мусимо об'єднати всі зусилля усіх нас на всіх континентах. Там, де ми поставили свої хати, там завжди поставав клаптик України, а скарбницями духу повсюди ставали церкви і музеї. Одним із них був саме Український Музей в Ню Йорку про якого 15-ліття Ви так обширно писали у „Свободі". Бо тут настала потреба створення скарбниці, яка б зберегла все те, що варта було показати дітям, які тут народилися і виросли та господарям того краю, що прихистили українців у себе. Аби не викликав у них здивування цей нарід, що має всі атрибути бути европейським народом і стати на рівні серед рівних. Отож, як ми чули у Вашій пресі, до цього музею позносили наші 'журавлі' все, що мали найдорожче, аби створився музей, що мав нагадувати іґнорантам, хто то є українці. Виходячи з того, мусимо прийти до висновку, що наш нарід ніколи не забув, що сказано: 'да не оскудіє рука дающого', аби підтримати справу жертвенністю українського духу і мистецтва. Можна припустити, що, читаючи вищенаведене у Вас зроджується зойк душі, що знов ті 'наші ненаситні, з тої України, готують нову тацу на нову пожертву', пишучи про значення Українського Музею в Ню Йорку. Так, але на цей раз не йдеться про чергову квесту на якусь нову ініціятиву в Україні.

Ми звертаємося до вас зі закликом допомогти у відбудові і допровадженні до гідного стану уживальности Українського Музею в Ню Йорку. Адже це дуже важливе, щоб ми, українці мали тут гідну репрезентацію і гідний культурний центр саме тепер для пропаґанди української справи на американському континенті. Зараз нам, як ніколи треба виборювати тут добре ім'я нашої батьківщини. Треба знищити стереотип узалежненого народу, про який століттями ніхто не хотів чути і якого ніхто не узнавав. З поблажливістю сприймали нас, як тих, що у жупанах і шовкових шараварах барвистим вихром шаліють у запальному гопаку по сценах світу. Чули у різних країнах глухий дзенькіт бутафорських шабельок у віртуозних козацьких танцях. Лиш коли той сценічно-бутафорський козак 1-го грудня 1991 року на увесь світ урочисто і гучно проголосив свою волю бути дійсно вільною, а не бутафорною незалежною людиною, Захід здригнувся від усвідомлення того, що цей екзотичний козак має в руках не шабельку, а начинену атомом зброю. Тож мусимо заспокоїти світ, мусимо здементувати цей видуманий політиками, неприхильний нашій незалежності страшак, який до знудження тепер валкують на Заході і на Сході.

Засобом заспокоєння громадської думки може саме стати популяризація культурних здобутків України, а відбуватися це може лише у гідно експонованім приміщенні, у місті, де є осідок ОН та інші міжнародні інституції. Тож поможім спільно здвигнути до життя культурну амбасаду України у ЗСА. Ми зі своєї сторони допоможемо їй гідно, за відповідно розробленою програмою, яка мусить мати певну циклічність співпраці, а не спорадичні спалахи взаємно декларованої симпатії. То ж мусимо спільно в новій подобі і новій шаті начинити музей скарбами України.

Аби світ їх побачив у повній красі, а ми всі разом збулися почуття встиду і меншевартости.

З повагою до Вас
Л. Ліщинський".

Що ж можна додати до такого листа? Хіба тихе бажання, щоб зрозуміли його належно принаймні як не всі читачі, то бодай ті, яким близька серцю дальша доля культурного розквіту українського мистецтва в цілій красі. Та щоб зрозуміли всі тут, що наші брати на батьківщині хочуть, щоб ми були справді в єдності, а не далі поділені на „ми" і „ви"!

О-КА

Сінґапур...

(Закінчення зі стор. 2)

спорт, телекомунікацію та вишколення: підготовано людський елемент. Нині тут на острові існує вже сильна індустрійна база фінансована у 80 відс. чужим капіталовкладом. Нині Сінґапур є найбільшою морською пристанею у світі після Роттердаму, Голляндія, банковим центром південної Азії і третім найбільшим у світі місцем для рафінерії нафти. Продукує теж велику кількість дисків для комп'ютерів, електронічні частини, фармацевтичні вироби, медичне приладдя, будує навіть кораблі і т. п. Кожному працюючому відтягається від заробітної плати 34 відс. на ощадність. Тим робом держава збирає капітал для інвестиції, а цей, що ощаджує запевнює собі пенсію, може стати аукціонером, а теж власником дому, що тут дуже популярне. І це важне, бо, психологічно, власники нерухомого майна бажають, щоб у країні, де живуть, був добробут і панувала політична стабільність.

Альжирське...

(Закінчення зі стор. 2)

кій афері, Ассад, лідер Сирії, виступив по стороні ЗСА проти Саддама Гуссейна, лідера цієї самої Баат партії. Офіційна назва Єгипту З'єднана Арабська Республіка донині нагадує заходи Нассера створити єдиний арабський фронт і державу. Та арабський націоналізм завів, не зумівши з'єднати арабів.

Мав би, чи міг би, довершити це релігійний фанатизм, фундаменталізм? Мусулманський релігійний фанатизм відкинув вартості Заходу на східньому кінці мусулманського світу — в Ірані. Нині серйозні спроби знеґувати ціж вартості на західніх окраїнах арабського світу — в Альжирі. Не забуваймо, що президент Єгипту, Садат, згинув від кулі вояка фанатичного Мусулманського братства в Єгипті. Фундаменталісти діють у підпіллі у всіх арабських державах, не виключаючи Сирії й Іраку (у Сирії Ассад повівся дуже жорстоко з ними).

Панарабський націоналізм-патріотизм завів як цементуюча ввесь арабський світ ідея. Та є щось, що — виглядає — єднає їх ціпкіше — це мусулманська віра. Колиска цього вірування люду арабського півострова, яке поширилось від тіль на захід по Марокко, а на схід на народ Ірану, Афганістану, Пакістану, не згадуючи вже про далеку Індонезію. За цю віру вони вмирали за хрестоносців, готові вмирати і нині. Доказали це в дуже яскравий спосіб іранські шіїти. Правда, нема між мусулманами релігійної єдности. Але їх поділ на суннів і шіїтів із підгрупами, то не більш драстичні розходження як між католиками і православними серед нас. Всі вони діти пророка Мохаммеда. Тож релігійні конфлікти між ними не такі серйозні, щоб Коран не міг їх усіх з'єднати до боротьби з „невірними". З „невірними" як колись, бо вони впевняють, що західня цивілізація не приносить їм морально нічого позитивного і корисного, нищить їхню індентичність, що освічує їхню війну проти Заходу, а ЗСА особливо. Цю „джігад" проголошують їх провідники, але наразі це цілий мусулманський світ не зелектризувало. Та виглядає, що до того йде, коли взяти до уваги те, що твориться нині у тому, так „узахідненому" Франції — Альжирі.

Чому цей альжирський феномем викликав занепокоєння у світі, а в американських колах навіть деяке схвалення порушення основних принципів демократії? Мусулманський світ побільшився останніми місяцями на 55 мільйонів його визнавців! Це мусулмани Казахстану, Туркменії, Узбекістану, Таджикстану, Кирґізії й Азербайджану. У всіх цих республіках так тичні нуклеарні ракети. А до Ірану й Афганістану їм тільки через пліт. Торгувати ж і міняти ці товари від сторіч привчені. То занепокоєння західних кіл, а зокрема тих, що мають під опікою Ізраїль, оправдане. Ріст мусулманського фундаменталізму — справжня загроза для інтересів Америки, в тому сенсі як їх розуміє Буш, коли пішов походом на Кувайт, якраз рік тому. Доки входив у гру тільки арабський націоналізм, Заходові, а ЗСА особливо, вдавалось, стосуючи відому аксіому „діли і пануй", підтримували лідерів установлених колоніяльними потугами арабських держав, вигравати. Ось і в кувайтській афері пощастило використати ненависть сирійського Ассада проти іракського Саддама, і включити арабські сирійські війська проти іракських. Ассад рахував на повернення Сирії Ґолянського Сузір'я. А не виходить. Не так легко воно прийдеться ЗСА, коли б релігійний фанатичний фундаменталізм став рушійною силою аспірацій та ідей арабів... альжирський казус на таке натякає.

ПІДГОТОВЛЯЮЧИСЬ ДО важкої виборчої кампанії, де одним з вагомих виішальних питань буде справа абортів, президент Джордж Буш, як твердять політичні аналітики, виявляється непохитним у своїй настанові до цієї справи. Цю свою незмінність поглядів Президент підкреслив у середу, 22-го січня, коли телефонічно з Білого Дому вітав тисячі протиабортних демонстрнтів, подивляючи їхні зусилля, щоби змінити 19-річне рішення тодішнім Верховним Судом справи Ро верзус Вейд, яким дозволено злеґалізувати аборти.

ПРЕДСТАВНИК КИТАЙСЬКОГО міністерства закордонних справ повідомив, що делеґація Китаю візьме участь у московських переговорах щодо Близького Сходу. Повідомлення надійшло після того, як до Пекіну приїхав ізраїльський міністер закордонних справ Дейвид Леві. Його візита була пов'язана з відновленням дипломатичних стосунків між Ізраїлем і Китаєм. Як свідчать висловлювання китайського керівництва, Пекін хоче заповнити вакуум на світовій арені, який виник з розвалом СССР, а також не допустити, щоб цей вакуум заповнили ЗСА.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ на пост нового секретаря Департаменту транспортації призначив Ендрю Карта, мол., одного з асистентів Білого Дому, який втішається доброю провідницькою репутацією та партійно-політичною льояльністю, але без жодного досвіду в ділянці транспортації. Спостерігачі твердять, що це потягнення тільки підкреслює, яку велику вагу надає Президент політичній льояльності, призначуючи на посаду Е. Карта, який очолить департамент, що матиме до розпорядимости в наступних п'ятьох роках 150 біл. дол. 44-літній Е. Карт був заступником попереднього шефа персоналу Білого Дому Джана Сануну.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ВИРІШИЛА виплатити прибалтійським республікам 90 міл. фунтів стерлінгів як компенсацію за їхній золотий запас, що зберігається в Банку Англії. Про це заявив у середу, 22-го січня, прем'єр-міністер Джан Мейджор після переговорів з головою Верховної Ради Литви Вітаутасом Ляндсберґісом.

Місіонер...

(Закінчення зі стор. 1)

любав ціль своєї поїздки в Україну — ширити Боже Слово та ідею національної єдности.

Під час своєї мандрівки, де тільки міг, відвідував старенькинх священиків і монахинь, які пережили разом із своєю Церквою страшні лихоліття.

У Львові впродовж цілого тижня виступав з доповідями, на котрих було від 300 до 600 осіб кожного дня. Виступав на курсі катехитів, який в той час у Львові переводили Сестри Служебниці з Бразилії. Все це з ранку, а після обіду, як і в Івано-Франківському, виїздив у довколишні села, або таки у Львові відбував зустрічі з молоддю. Зі Львова його шлях проліг до Харкова, Полтави, Запоріжжя та Донбасу. Всюди проповідував для різних віровизнань християнську любов і національну єдність. Щоб якнайкраще закріпити свої місійні науки, о. А. Діткун рецитував свої слова, які на його думку найкраще передавали ціль його місійної мандрівки: „З нами Бог, зрозумій, український народе, і усвідомся, що з нами Бог".

На заключення своєї місійної мандрівки прибув до золотоверхого Києва, і там в тіні величезного пам'ятника творця антирелігійної доктрини комунізму В. Леніна у культурно-політичному центрі його ж імені, вперше була прочитана не лекція, а проповідь про Бога і духовність. З Києва шлях о. місіонерові простелився через Париж, Люрд, Фатіму до ЗСА, а звідсіль назад до Бразилії.

Ще багато цікавого розповідає о. А. Діткун про окремі епізоди свого перебування в Україні. Згадує також про зворушливі переживання в Портуґалії, а зокрема у Фатімі, де портуґальські діти зложили свої дрібні ощадності на дар любови дітям України. Про Україну довідались вони із сторінок портуґальської преси, яку про події та Україну широко поінформував о. А. Діткун.

На питання, які його місійні пляни в майбутньому, о. А. Діткун без надуми відповідає, що хоче повернутися назад в Україну на місійну працю.

На закінчення бесіди о. А. Діткун стверджує, що, не зважаючи на всі лихоліття, український народ побожний, віруючий повний надії.

Проблеми...

(Закінчення зі стор. 2)

„Рада Спілки звертається до Вас з почуттям великої тривоги за долю української культури, зокрема української книги в умовинах ринку.

Сьогодні українські видання складають лише чверть у товарообігу книжкової торгівлі України. Більшу половину його становлять книжки, що завозяться з Москви. Лише третина книжок, які виходять в Україні, видається державною (українською) мовою. Просимо взяти під державний захист українську книжку...

Просимо звільнити всі видавництва в Україні, а з них 70-90 відс. — це українські , від податків на п'ять років.

Просимо встановити державні дотації письменникам, які перебувають на творчій роботі і не одержують пенсії, а щомісячні виплати мають становити хоч би рівень прожиткового мунімум.

Віримо у справедливість нової держави".

На прикладі такої великої, всенаціонального значення, організації як Спілка Письменників України, можна здогадуватись, у яких складних умовинах доводиться здійснювати практично культурне відродження України. Цілий ряд організацій чи підприємств культурного обслуговування і необхідного плянування, віч-на-віч перед труднощами вищого порятунку, бо загальнодержавної перебудови економіки, комерції чи вимог переходу на вільний ринок. Разом з політичним, державотворчим та новим економічним процесом, прийшло довгожданне культурне відродження. Але, перед молодою українською державою вцілому виринули дуже поважні і непередбачені труднощі. З ними треба боротись і ця боротьба ще довший час триватиме. Одначе попри все треба вірити, що із виходом України з тих усіх бід, а передусім із економічних примар, які повисли над нею і тих усіх кризових ситуацій, прийде час належного і надійного розвитку і у вільній самостійній демократичній державі відкриються перед українською культурою нові і надійні горизонти.

Повідомляємо, що В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ЛІДІЇ САВОЙКИ

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у вівторок, 28-го січня 1992 р.:

Митрополитом Стефаном Суликом в митрополичій каплиці у Філядельфії, Па.;
в соборі св. Софії в Римі;
в каплиці оо. Студитів на студіоні Castel Gandolfo;
в манастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, о год. 7-ій рано;
в церкві Царя Христа у Філядельфії, о год. 8-ій рано;
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, о год. 7:45 рано;
в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж., о год. 4-ій по пол.;
в церкві Чесного Хреста в Асторії, о год. 7-ій рано;
в церкві св. Юра в Ню Йорку, о год. 9-ій рано;

в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., 30-го січня 1992 р., о год. 8-ій рано.

Прошу про молитви.

Сестра ВІРА САВОЙКА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, ЗЯТЯ, БРАТА, ШВАҐРА, ВУЙКА, ХРЕСНОГО

бл. п. доктора мед.

МИКОЛИ БОЯРА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

2-го лютого 1992 р. о год. 9-ій ранку
в церкві св. Вознесіння
Broad Street, Clifton, N.J.

Ласкаво просимо згадати його у своїх молитвах.

РОДИНА

Тихо спи...
Без тривог...
Тут є Бог'"

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою з пластовою родиною й українською громадою, що з волі Всевишнього в середу, 8-го січня 1992 р. на 56-му році життя відійшов від нас на Вічну Ватру відданий пластовий і громадський діяч

бл. п. пл. сен. керівництва

ЮРІЙ ДАЦ

Горем прибитій родині висловлюємо наші щирі співчуття, а в наших серцях збережемо на завжди добру пам'ять про покійного. Хай легкою буде йому земля чужини.

III Курень УПС і УСП

Лісові Чорти

У ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої МАМИ

бл. п.

Дарії Перегівської

з Навроцьких

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Юра в Ню Йорку,
2-го лютого 1992 р. о год. 10-ій рано;
в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.
30-го січня 1992 р.;
в церкві св. Юра у Львові, Україна,
30-го січня 1992 р.

Просимо про молитви за душу покійної.

Доньки:
ІРЕНА МОКРІВСЬКА з родиною
НАДІЯ ТРОЯН з родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

сл. п.

Луки Гайдукевича

нашого дорогого і незабутнього
БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА, СТРИЙКА, ВУЙКА
буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 1-го лютого 1992 р., о год. 8:30 рано
в церкві св. Архистратига Михаїла
в Дженкінтавн, Па.

У глибокому смутку:

доньки —
ЮЛІЯ ПРОКОПІК з мужем СИМОНОМ
ІВАННА ФЕДИК з мужем РОМАНОМ
внуки —
ЮЛІЯ ФЕДИК ШИШКА з мужем СТЕПАНОМ
РОМАН і АДРІЯН ФЕДИК
брат — ДАМЯН ГАЙДУКЕВИЧ з родиною в Україні
ближча і дальша родина в Америці й Україні

ПОДЯКА

Складаємо найщирішу подяку о. митр. З. Злочовському за похоронні відправи, а Р. Левицькому за прощальні слова. Рівнож дякуємо В. Лупаневі, а Н. Чемеринській, Б. Турченюкові, що співом звеличали похоронні відправи, а сестрицтві св. Анни за влаштування Тризни.

Дякуємо д-рові Р. Дикому за щире і дбайливе лікування.

Наша щира подяка усім, які жертвували Святі Літургії за спокій душі нашого покійного, за квіти, і за писемні і телефонічні вислови співчуття. Ми невимовно вдячні усім, що зложили пожертви на Програму Голос Мирян: Анна Найдан і Б. і Х. Турченюк.

На фонд будови церкви св. Архистратига Михаїла зібрано $3,230.00. — М. Насевич з родиною, М. Пилипчак з родиною, С. і Ю. Шишка, С. і С. Шишка, І. і М. Макар, Л. Н. Бабяк, І. і У. Сось, С. і У. Федик, М. і Л. Букач, С. і О. Голуб, А. Клос, Р. і Т. Левицький, Б. і Н. Павлюк, П. і Г. Залуцький, С. і Ю. Їжак, Т. Крочак, С. і Н. Макух, К. Айре, І. Бовкйло, І. і Т. Ільчишин, Х. Масюк, М. і А. Скібіцький, І. і К. Зуляк, Р. і І. Федик з родиною.

Хай Господь нагородить всіх вас своїми щедрими ласками.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

● НА ПРОДАЖ ●

Помешкання з 2-ма спальнями на Українському Селі. Чудова дільниця. Добра нагода для людей пенсійного віку. **Тел. (908) 356-4547** (після 5 год. веч.)

ПРАЦЯ

ШУКАЄМО ЖІНКУ опікуватись 2 дітьми: у віці 2 місяці і 17 місяців. Час праці від 8:30 — 6:30, від понеділка до п'ятниці. Мусить говорити по англійськи і українськи. Краще на постійно або доїжджати, легка домашня праця.
(718) 852-7663, Brooklyn Heights

● SERVICE ●

● РІЗНЕ ●

●FUNERAL DIRECTORS●

1992 TOURS TO UKRAINE

Tour	Dates / Airline	Itinerary	Dates	Price
1. **LVIV EXP I** 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	MAY 01-11 MAY 11-12	$1850.00 SGL $175.00
2. **FRANKIVSK I** 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	MAY 01-08 MAY 08-11 MAY 11-12	$1875.00 SGL $175.00
3. **PODOLANKA I** 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	MAY 01-06 MAY 06-11 MAY 11-12	$1875.00 SGL $175.00
4. **ZOZULIA I** 14 DAYS	MAY 25-JUN 07 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	MAY 26-JUN 02 JUN 02-07	$2025.00 SGL $200.00
5. **BANDURA I** 15 DAYS	MAY 25-JUN 08 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	MAY 26-31 MAY 31-JUN 04 JUN 05-08	$2075.00 SGL $225.00
6. **HUTSULKA I** 17 DAYS	MAY 25-JUN 10 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK/ OR KOLOMYJA Yaremtche/Kosmatch/Kosiv Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	MAY 26-31 MAY 31-JUN 04 JUN 04-08 JUN 08-10	$2350.00 SGL $300.00
7. **VESELKA** 15 DAYS	JUN 29-JUL 13 LUFTHANSA	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv ST. PETERSBURG Petrodvorets MOSCOW	JUN 30-JUL 04 JUL 04-08 JUL 08-11 JUL 11-13	$2650.00 SGL $375.00
8. **HALYCHANKA I** 21 DAYS	JUN 29-JUL 19 LUFTHANSA	LVIV (15 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUN 30-JUL 14 JUL 14-19	$2400.00 SGL $300.00
9. **HUTSULKA II** 17 DAYS	JUN 29-JUL 15 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremtche/Kosmatch/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUN 30-JUL 05 JUL 05-09 JUL 09-13 JUL 13-15	$2450.00 SGL $300.00
10. **ZOZULIA II** 14 DAYS	JUL 06-19 LUFTHANSA	LVIV(7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 07-14 JUL 14-19	$2200.00 SGL $200.00
11. **BANDURA II** 15 DAYS	JUL 06-20 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 07-12 JUL 12-16 JUL 17-20	$2250.00 SGL $225.00
12. **POLONYNA** 19 DAYS BUS TOUR (Tourist Class)	JUL 06-24 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KOLOMYJA Yaremtche/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval CHERNIVTSI Kamianets Podilskyj VINNYTSIA KIEV/Kaniv	JUL 07-12 JUL 12-14 JUL 14-17 JUL 17-19 JUL 19-20 JUL 20-24	$2400.00 SGL $300.00
13. **LVIV EXP II** 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	JUL 17-27 JUL 27-28	$1950.00 SGL $200.00
14. **FRANKIVSK II** 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	JUL 17-24 JUL 24-27 JUL 27-28	$1950.00 SGL $200.00
15. **PODOLANKA II** 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	JUL 17-22 JUL 22-27 JUL 27-28	$1950.00 SGL $200.00
16. **HUTSULKA III** 17 DAYS	JUL 27-AUG 12 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremtche/Kosmatch/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUL 28-AUG 02 AUG 02-AUG 06 AUG 06-10 AUG 10-12	$2450.00 SGL $300.00
17. **KOZACHOK** 24 DAYS BUS TOUR	JUL 27-AUG 19 LUFTHANSA	LVIV KOLOMYJA Kosiv/Yaremtche/ Yablonytskyj Pereval CHERNIVTSI/ Kamianets Podilskyj VINNYTSIA KRYVYJ RIH ZAPORIZZHIA/ Khortytsia DONETSK KHARKIV POLTAVA KIEV/Kaniv	JUL 28-AUG 01 AUG 01-03 AUG 03-05 AUG 05-06 AUG 06-07 AUG 07-09 AUG 09-11 AUG 11-13 AUG 13-15 AUG 15-19	$2700.00 SGL $300.00
18. **KALYNA** 15 DAYS	JUL 30-AUG 13 SWISSAIR	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUL 31-AUG 6 AUG 06-10 AUG 10-13	$2400.00 SGL $300.00
19. **HALYCHANKA II** 19 DAYS	JUL 30-AUG 17 LUFTHANSA	LVIV (14 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 31-AUG 13 AUG 13-17	$2350.00 SGL $275.00
20. **ZOZULIA III** 14 DAYS	AUG 10-23 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	AUG 11-18 AUG 18-23	$2200.00 SGL $250.00
21. **BANDURA III** 15 DAYS	AUG 10-24 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	AUG 11-16 AUG 16-20 AUG 21-24	$2250.00 SGL $250.00
22. **BUKOVYNA** 15 DAYS	AUG 10-24 LUFTHANSA	LVIV CHERNIVTSI Kamianets Podilskyj KIEV/Kaniv	AUG 11-16 AUG 16-20 AUG 20-24	$2250.00 SGL $275.00
23. **HUTSULKA IV** 17 DAYS	SEP 14-30 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremtche/Kosmatch/Kosiv Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	SEP 15-20 SEP 20-24 SEP 24-28 SEP 28-30	$2450.00 SGL $300.00
24. **PRAHA** 14 DAYS	SEP 14-27 LUFTHANSA	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv PRAGUE	SEP 15-20 SEP 20-24 SEP 24-27	$2400.00 SGL $300.00
25. **ZOZULIA IV** 14 DAYS	SEP 14-27 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	SEP 15-22 SEP 22-27	$2200.00 SGL $250.00
26. **LVIV EXP III** 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	OCT 09-19 OCT 19-20	$1850.00 SGL $175.00
27. **FRANKIVSK III** 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	IV.FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	OCT 09-16 OCT 16-19 OCT 19-20	$1875.00 SGL $175.00
28. **PODOLANKA III** 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	OCT 09-14 OCT 14-19 OCT 19-20	$1875.00 SGL $175.00
29. **RIZDVO** 15 DAYS	JAN 01-15, 1993 KLM AIR	BUDAPEST LVIV (12 Days) BUDAPEST *Breakfast Basis Only*	JAN 02-TRANSIT JAN 03-14 JAN 15-TRANSIT	$1650.00 SGL $175.00

TOLL FREE 1-800-242-7267 CALL TODAY

AIR ONLY TO KIEV..... FROM $750.00

NYC/KIEV/NYC	if you travel by March 31, 1992	$750.00	ON SABENA AIR
NYC/KIEV/NYC	if you travel by May 29, 1992	$850.00	

OTHER WINTER SPECIALS AVAILABLE WITH VARIOUS AIRLINES, FOR INFORMATION PLEASE CALL.

BONUS COUPON:

IF DEPOSIT REGISTRATION FOR UKRAINE TOURS IS RECEIVED AT SCOPE BY JANUARY 31st, A $70.00 BONUS COUPON WILL APPLY.